

# Agresiunea militară a Rusiei asupra Ucrainei

Situația 26.02.2022 / Ora 12.00

Valentin Mateiu

*Bătălia pentru Kiev este în desfășurare, ucrainenii opunând rezistență unităților de elită ruse, forțe speciale și cele aeropurtate, care au fost desantate pe aerodromurile capturate în proximitatea capitalei. Conducerea politico-militară ucraineană încearcă și, în parte, reușește să facă tranziția de la apărarea militară organizată la lupta de gherilă. Președintele Zelenski face apel către ucraineni să continue lupta, dar și către Vest să nu lase Ucraina singură (luptăm, de ce nu ne ajutați?), deși este clar că ucrainenii vor lupta singuri. Însă, ei vor primi ajutorul Vestului (Franța a anunțat că va livra armament, Polonia a trimis un convoi cu armament și muniție, NATO a anunțat că va ajuta Ucraina, inclusiv cu sisteme AA, iar SUA și Marea Britanie oferă continuu ajutor militar), totul este ca ucrainenii să aibă capacitatea de a continua rezistența armată (lucru care nu este deloc ușor). Sancțiunile occidentale se amplifică, atingând averile actorilor importanți de la Kremlin, iar China se poziționează pentru negocieri (o nouă ordine de securitate în Europa negociată de China? Vestul ar trebui să fie mai puțin prudent în ajutorarea Ucrainei, dacă nu vrea să vadă o asemenea situație, care nu ne este favorabilă). Apelul lui Zelenski la discuții a primit un răspuns tip Kremlin: inițial, negociem numai dacă armata ucraineană depune armele (instrumentul Lavrov), apoi, doar o amânare (legată de neînțelegeri privind locul unde vor avea negocierile), de fapt așteptându-se zdrobirea militară a ucrainenilor, când nu va mai fi nimic de negociat. Probabil, Kremlinul va căuta doar negocierea predării, dar asta înseamnă să aibă succes pe teren (și nu are, încă). În timp ce Kievul va căuta să reziste militar și politic, Kremlinul va căuta înfrângerea militară și politică cât mai rapidă a Ucrainei, pentru a își instala guvernul său și a căuta, apoi, o soluție de stabilizare și control a Ucrainei ocupate militar (misiune la fel de dificilă ca și cea de ocupare a acestei țări). Ambele părți sunt departe de obiectivele lor, dar Kievul poate fi încurajat de faptul că țara și armata sa au făcut dovada că pot opune rezistență unui inamic mult mai puternic, în timp ce nerăbdarea Kremlinului de a termina cât mai repede ocuparea Ucrainei ar putea duce la creșterea violenței luptelor, Moscova aruncând în luptă tot ce are mai performant, trupele aeropurtate și forțele speciale, dar și trupele cecene, care urmează să terorizeze populația („a treia Romă” sub Putin folosește fundamentalistii islamici „de stat” împotriva „fraților ortodocși”). Urmează lupte intense, dramele războiului devenind din ce în ce mai numeroase, pe măsură ce civilii ucraineni se vor implica în lupte (au fost înarmați civilii, fără limitare de vârstă), iar Moscova ar putea să arunce în luptă valul doi de trupe (până în prezent, a alocat atacului doar o treime din trupele dislocate la frontiera cu*

*Ucraina, modul în care va aloca rezerva fiind esențial pentru desfășurarea conflictului, mai ales că nici o direcție de atac nu s-a dovedit ca fiind un succes clar. Probabil, va forța asediul Kievului). Deși se vorbește de negocieri, suntem încă departe de acestea. Mai aproape suntem de lupte grele, dar și de momentul în care Vestul, inclusiv Germania, renunță la ultimele iluzii privind Kremlinul. Deja, Kievul a câștigat esențialul: lumea întreagă vede cine este agresorul și nimeni nu mai crede elucubrațiile Kremlinului (când Putin apela la armata ucraineană să dea jos „conducerea nazistă drogată de la Kiev”, chiar el însuși apărea nu numai devorat de ură, dar irațional și rupt de realitate, pierdut undeva unde minciunile sunt mai importante decât adevărul, iar imagine falsă din capul unui singur om este impusă supușilor săi pentru a părea mai importantă decât viețile a milioane de oameni, fie ei ucraineni, ruși sau cei din lumea liberă, europeni și americani). De cealaltă parte, coaliția pro-ucraineană (numită impropriu, coaliție antirăzboi) funcționează, dar, dacă nu se accelerează rapid acțiunile concrete de ajutor, mai ales cel militar, ea nu va avea mare valoare (simbolurile nu au valoare pentru Kremlin, doar perspectiva stagnării și imposibilitatea unei victorii militare clare îl pot opri pe Putin).*

**Atacul rus continuă pe direcțiile cunoscute, obiectivul principal rămânând Kievul**, unde se folosește manevra pe verticală (desantul aerian, cu un succes relativ: crearea unei FOB, dar neasigurat, două avioane de transport rusești fiind doborâte) și mijloace neconvenționale (sabotori, forțe speciale) cu scopul de a ocupa cât mai rapid capitala și a decapita politic Ucraina. **S-a constatat o scădere a tempoului**, atacul rus pierzând din avântul inițial. Acest lucru poate fi explicat de faptul că atacul nu a decurs conform planului, trupele ucrainene opunând o rezistență la care Kremlinul nu s-a așteptat. Foarte probabil, liderii militari ruși evaluează pe ce direcții atacul a avut succes, urmând ca, relaționat la obiective, să aloce trupe proaspete pentru a exploata succesul. Astfel, **urmează faza a doua a asaltului general** (care nu este acel „shock and awe” pe care îl dorea Putin, astfel încât să termine repede treaba murdară și să spună ucrainenilor ocupați că i-a eliberat de naziști). Este însă clar că **rușii nu vor mai putea acționa conform planului inițial, nereușind complet nici una dintre misiuni**: nu au asigurată superioritatea aeriană (avioanele rusești se tot prăbușesc), nici una din direcții nu reprezintă o străpungere decisivă și nu sunt axe de avans sigure (liniile de comunicații pentru coloanele de sprijin logistic nu sunt securizate), nu a reușit manevra pe verticală și nici folosirea mijloacele neconvenționale (forțe speciale și sabotori). Esențial, **armata ucraineană nu s-a prăbușit**, sistemul de comandă și control al acesteia funcționează, acțiunile acesteia denotă determinare și flexibilitate (au reușit chiar contraofensiva la podurile de pe Nipru de la Herson și au încetinit ofensiva dinspre Belarus, la Ivankiv), **Kievul controlează, încă, marile orașe din est**, chiar dacă acestea sunt încercuite, iar **mobilizarea și voluntariatul funcționează**

(chiar în haosul creat de avansul rapid al trupelor ruse, al valului de refugiați, al șocului războiului apărut peste noapte). Firește, toate acestea pălesc în fața **superiorității zdrobitoare a agresorului rus, încetarea rezistenței organizate ucrainene fiind doar o problemă de timp** (săptămâni, dacă nu chiar zile; serviciile secrete americane dădeau Kievului doar patru zile. În lipsă de informații privind unitățile angajate în luptă, putem spera doar că ucrainenii vor rezista cât mai mult, destul ca să le permită victoria politică: nu numai salvarea conducerii politice, dar și câștigarea victoriei morale în fața agresorului). Faptul că rușii apelează, în continuare, la bombardarea nediscriminată (actuala situație tactică îi obligă să o facă), lovind obiective civile (și pentru că muniția precisă rusă....nu este prea precisă), că au pierderi însemnate în echipament și oameni (armamentul defensiv occidental, în principal rachetele antitanc Javelin și antiaeriene Stinger își dovedesc eficiența), că atacul lor nu are coerența la nivelul ambiției planului (mijloacele, conducerea, oamenii și echipamentul, nu sunt la nivelul planurilor: deja, am avut un Market Garden ratat) și că liderul suprem, Vladimir Putin, și-a cam pierdut cumpătul (surpriză, victima nu se predă, așa cum s-a obișnuit agresorul Putin, atunci când atacă, pentru că o face numai împotriva țintelor pe care le apreciază ca fiind vulnerabile) arată că **strategia ucraineană de rezistență armată și trecere spre rezistență neconvențională funcționează**, cel puțin pentru perioada imediat următoare. Firește, aceasta va funcționa numai dacă **Vestul se va angaja total în sprijinul Ucrainei**, de la ajutorarea militară, livrând permanent armament și muniție, financiar/economică și politică, la sancționarea totală a Kremlinului (inclusiv eliminarea băncilor rusești din SWIFT, *acum*, nu după ce pică Kievul. Berlinul a făcut pași uriași de la pragmatismul său tolerant față de Putin, dar trebuie să treacă și Rubiconul SWIFT, și va trece: principiile democrației germane vor fi mai puternice decât pierderile financiare însemnate).

**I. Situația militară este fluidă, dar obiectivele și direcțiile principale de atac ruse sunt vizibile, precum și faptul că ofensiva nu a avut succesul scontat pe nici una din acestea.**

**a. Bătălia pentru Kiev. Atacurile susținute ale rușilor continuă să aibă ca obiectiv principal Kievul.**

- **La Kiev, rușii au continuat susținut manevra pe verticală**, ocupând cel puțin un aerodrom de lângă Kiev și desantând trupe aeromobile (cu elicopterele) și aeropurtate (transportate cu avioanele de transport). Trupele aeropurtate și forțele speciale, ajutate de sabotori, au tatonat apărarea orașului pe diferite direcții (inițial pe direcția nord-sud, apoi pe cea sud-nord), au penetrat perimetrul de apărare ucrainean (se dau lupte pe un important bulevard), dar nu au reușit, până acum, să

cucerească nici un obiectiv important politico-administrativ. Ei nu au reușit, încă, să stabilească un perimetru asigurat în oraș, nici măcar securitatea FOB-ul inițial (ucrainenii le doboară avioanele care vin la aterizare). Lipsa de consistență a atacului îi reduc șansele de succes, nefiind exclus ca el să fie stopat în întregime, fiind nevoie de joncțiunea cu trupele terestre pentru ca acesta să capete vigoarea necesară unei ofensive puternice. Deja, ucrainenii au aruncat în aer poduri importante din proximitatea Kievului pentru a împiedica atacul coloanelor de blindate. Rușii au renunțat la strategia inițială, în care încercau să evite, cât de cât, obiectivele civile și economice, lovind o centrală electrică de lângă Kiev și blocuri de locuințe din Kiev. Bătălia actuală din Kiev este de o importanță politică și militară deosebită, un eșec rus, fie și de durat câtorva zile, asigurând victoria morală a ucrainenilor și punctul de plecare pentru o rezistență neconvențională, lupta de gherilă (care nu este chiar așa ușor de organizat: este greu să faci un soldat dintr-un civil; sunt militari care au îmbătrânit în uniformă, dar nu au devenit niciodată soldați, acel moment în care accepți, de dragul unei idei și a camarazilor tăi, că ai putea fi ucis). Moral, vom vedea dacă gustul libertății crescut în ucraineni va depăși mobilizarea exemplară a armatei ruse realizată prin teroarea internă numită dedovșcina (umilirea și brutalizarea până la teroare a inferiorului de către superior). Dar nu numai asta va conta, ci simplul raport de forțe, care este, zdrobitor, în favoarea agresorului.

● **Atacul rus terestru spre Kiev, pe principala direcție din Belarus, pe la vest de Nipru, a fost încetinit de ucraineni la Ivankiv** (unde au aruncat în aer un pod), însă cel de pe direcția complementară, pe la est de Nipru, dinspre Cernihiv (orașul a fost încercuit) continuă. S-a anunțat că s-a dezvoltat o a treia axă de atac spre Kiev (probabil cea dinspre est, de la Sumi/Harkov, dar aceasta are dezavantajul că liniile de comunicații sunt prea extinse, cel puțin până la joncțiunea cu atacul dinspre nord).

*Concentrarea asupra Kievului, impusă de obiectivul politic, are dezavantajul că permite o rezistență acerbă a ucrainenilor în spațiu urban, unde blindatele își pierd din eficiență, iar artileria poate fi folosită numai dacă se acceptă pierderi de vieți nevinovate și distrugerii mari. Kremlinul a arătat că nu are asemenea scrupule în Siria, dar aici suntem în Ucraina, unde narativul este că îi eliberează pe ucraineni...de ucraineni (apare problema cum îi va controla, după ce va fi ocupată țara, dacă îi bombardează fără discriminare, nu de altceva, dar teroarea cu care urmează să îi îngenuncheze nu trebuie să fie la vedere, ci ascunsă, așa cum a fost în Cecenia și Georgia, respectiv, la un nivel mai redus, în întreaga Rusie).*

**b. Ofensiva din sud nu a avut, nici ea, succesul scontat de Kremlin. Însă, dacă la Nipru, eșecul este evident, spre Mariopol ofensiva ar putea avea succes, mai ales că dubla ofensivă, dinspre vest (Crimeea) și est (din Donbass) este sprijinită de desantul naval care ar fi avut loc în apropiere de Mariopol.**

- **Atacul rus pe direcția spre vest, spre Odessa, s-a împotmolit la Herson**, unde ucrainenii au recucerit un pod peste Nipru. Probabil, rușii vor forța cucerirea podurilor de peste Nipru, vor ataca rapid Mikolaev și vor sprijini cu desant naval (probabil și cu desant aerian) cucerirea Odesei. Flota Mării Negre a Rusiei are asigurată superioritatea navală în Marea Neagră și, după ce a ocupat Insula Șerpilor și a instituit blocada navală, poate trece la următoarea etapă, desantul naval (probabil, acesta este amânat de întârzierea ofensivei din Crimeea la Nipru).

- **Pe direcția vest, spre Mariopol, rușii ar putea avea succes, având în vedere disproporția de forțe și mijloace** (inclusiv debarcarea a câtorva mii de infanteriști marini), forțele ucrainene riscând să fie încercuite de trupele ruse ce converg din mai multe direcții. Totul ține de viteza cu care rușii își trimit trupele prin Donbass spre Mariopol (separatiștii nu au forță combativă semnificativă, fiind forțe paramilitare bune doar să terorizeze populația ulterior ocupării).

**c. Ofensiva pe direcția nord-est – sud-vest este în desfășurare, dar nu este clar cât de mare este succesul acesteia.** Știm că s-au dat lupte grele la Sumii și Harkov, aceste orașe fiind încercuite sau în curs de a fi încercuite. Oricum, și aici, avansul trupelor ruse este redus în raport cu ceea ce era de așteptat, având în vedere raportul de forțe și terenul propice pentru manevra blindatelor (nu a venit, încă, dezghețul). Însă, terenul este favorabil și vânătorilor de tancuri ucraineni (probabil, ucrainenii au preluat soluția tactică adoptată de NATO în timpul Războiului Rece, când echipe reduse numeric, mobile, înzestrate cu rachete antitanc performante urmau să oprească valurile de blindate sovietice). Luptele din această regiune au o importanță covârșitoare în cucerirea estului Ucrainei, cea de la est de Nipru. Urmează să vedem cât mai poate rezista armata ucraineană și cum se va replea aceasta.

Ultimele informații arată că rușii își trimit valul doi la atac (MAp ucrainean a anunțat că rușii au început deplasarea unităților aflate în rezervă la frontiera ucraineană). Ne apropiem de momentul culminant. Numai dacă ucrainenii rezistă și acestei a doua lovituri, rămânând o forță organizată, cu un sistem de comandă și control funcțional, au o șansă ca să poată continua rezistența armată pe o perioadă nedeterminată.

## II. Situația politică

**Puterea politică ucraineană rezistă, încă, în Kiev**, președintele Zelenski asigurând, prin decizia de a rămâne la Kiev, continuarea exercitării puterii politice și devenind simbolul de care ucrainenii aveau nevoie pentru a se uni în fața agresorului. **Zelenski a căutat să îi forțeze pe occidentali să treacă de la declarații și simple sancțiuni la angajarea directă în ajutorarea militară a Ucrainei și la sancțiuni totale** (cu efect imediat, precum excluderea băncilor rusești din SWIFT). În acest demers, s-ar putea să aibă succes, problema este că occidentalilor le trebuie timp să ia aceste decizii radicale (fie și pentru că prețul economic este mare, precum și cel politic, după ce decenii au tratat un agresor în devenire ca pe cineva cu care se poate discuta). Activarea planurilor de apărare a Europei de Est de către NATO, cât și activarea și dislocarea Forței de Reacție Rapidă a NATO (pentru prima dată!) arată că occidentalii se pregătesc să ajutoreze militar Ucraina (aprovizionând armata ucraineană cu tot ceea ce are nevoie ca să lupte) și sunt gata să facă față reacției dure a Kremlinului (care s-ar putea să fie chiar și militară). În același timp, **Zelenski caută să negocieze cu Putin un eventual armistițiu și o retragere a trupelor ruse în schimbul unor cedări politice** (neutralitatea Ucrainei, statut special pentru o mare parte din estul Ucrainei). Însă, acest demers s-ar putea să nu aibă succes deoarece Putin va forța zdrobirea Ucrainei (inclusiv uciderea lui Zelenski). ***Aceasta este, cu siguranță, diplomația lui Vladimir Putin, ordinul dat armatei ruse ca să-i aneantizeze pe ucrainenii. Urmează să vedem cele mai crâncene lupte dintre agresorul rus și ucrainenii care par să se mobilizeze în mod exemplar și în măsura în care rușii reiau ofensiva.***

**Rezumat. Cam așa arată rezultatele războiului, dincolo de construcțiile pseudo-istorice din capul lui Vladimir Putin:** O fetiță ucraineană se refugiază în România pentru a începe o nouă viață, departe de pericolele supunerii Ucrainei de către trupele lui Putin. Poate acesta este unul din puținele lucruri bune din această nenorocire: românii și ucrainenii se vor descoperi reciproc. Să arătăm ucrainenilor refugiați tot ce este mai bun în noi (așa cum ar trebui să o arătăm și rusului de rând, de am avea posibilitatea de a comunica liber cu el) și să ne rugăm să fie pace, fără ocupanți, dar și fără admiratorii lor (care sunt la fel de periculoși ca stăpânul lor, prea puțin ortodox).



Asociația „Servicii Integrate de Securitate, Apărare și Intelligence – I2DS2” este un *think tank* românesc a cărui principală misiune este promovarea, susținerea, dezvoltarea și diseminarea de orientări, analize, politici și strategii în domeniile securitate, apărare și intelligence.

În îndeplinirea misiunii sale, I2DS2 elaborează studii și analize, formulează recomandări de politică publică, organizează programe de instruire, mese rotunde, seminarii și conferințe, participă în diverse formate de parteneriate naționale și internaționale cu entități publice și private, elaborează și implementează proiecte cu obiective specifice domeniilor securitate, apărare și intelligence.

I2DS2 este „o comunitate deschisă pentru securitatea națională” și se raportează la deviza „împreună pentru o lume mai sigură”.

Asociația „Servicii Integrate de Securitate, Apărare și Intelligence”  
București, Bd. CAROL I nr. 54, et.2, ap. 2, cam. 4, Sector 2  
Nr. Reg. Special 48/21.05.2019, CIF: 41374789  
[www.i2ds2.org](http://www.i2ds2.org), [office@i2ds2.org](mailto:office@i2ds2.org)